

BETAGRO
LET'S MAKE LIFE BETTER

คู่มือการเลี้ยงสุกร

**การจัดการสุกรพันธุ์
การจัดการสุกรอนุบาล
การจัดการสุกรระยะรุ่น-ชน**

โรคที่สำคัญในสุกรแต่ละระยะ

บริษัท เบทาโกร จำกัด (มหาชน)

การจัดการสุกรรุ่น – ขุน

เพื่อให้การเลี้ยงสุกรรุ่น – ขุน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้สุกรที่เติบโตดีตามพันธุกรรม และเกิดการเสียหายน้อยที่สุด แนะนำให้จัดการตามขั้นตอนและรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. สถานที่และพื้นที่ต่อตัว

ควรมีคอกหรือโรงเรือนสำหรับเลี้ยงดูจัดการสุกร รุ่น – ขุน แยกเป็นสัดส่วนโดยเฉพาะและควรจัดตามรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 การเตรียมคอกหรือโรงเรือนก่อนรับเข้าเลี้ยง

- ย้ายสุกรรุ่นเก่าที่ครบอายุขาย แต่น้ำหนักไม่ได้มาตรฐานออกขายหรือย้ายไปรวมคอกเลี้ยงในโรงเรือนใหม่ เพื่อความสะดวกในการทำความสะอาด เตรียมโรงเรือนไว้รับเลี้ยงสุกรรุ่นใหม่
- พื้นล้างทำความสะอาดทุกซอกทุกมุม รวมทั้งอุปกรณ์ให้น้ำและอาหารแล้วทิ้งไว้ให้แห้ง จากนั้นตรวจเช็คซ่อมแซมคอกและอุปกรณ์ใช้งานให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
- พ่นฆ่าเชื้อด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อออกฤทธิ์กว้าง ทำลายเชื้อไวรัส แบคทีเรีย และเชื้อราได้ดีที่มีคุณสมบัติจับเกาะบนพื้นผิวได้นาน

1.2 พื้นที่ต่อตัวที่ใช้เลี้ยง หากพิจารณาตามรูปแบบการเลี้ยงสุกรในช่วงรุ่น – ขุน ซึ่งโดยทั่วไปจะแนะนำให้เลี้ยงที่อายุเริ่มต้น 10 สัปดาห์ ไปจนถึงอายุและน้ำหนักขุนขายได้ (100-110 กิโลกรัม) พื้นที่ต่อตัวที่เหมาะสมควรจะอยู่ที่อย่างน้อย 1.2 ตารางเมตรต่อตัว จำนวนตัวที่ใส่ต่อคอก 20-25 ตัว

1.3 ช่วงอายุสุกรที่เลี้ยงอยู่ในโรงเรือนสุกรรุ่น – ขุน สุกรที่ย้ายจากโรงเรือนอนุบาลเข้าเลี้ยงในโรงเรือนรุ่นขุน จะอยู่ในโรงเรือนตั้งแต่อายุ 10 สัปดาห์ ไปจนถึงประมาณ 23-24 สัปดาห์

2. น้ำ

ควรมีการจัดการและดูแล ดังต่อไปนี้

- 2.1 ตรวจเช็คสภาพอุปกรณ์การให้น้ำ อุปกรณ์ดังกล่าวควรอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานสุกรสามารถกินและเล่นได้อย่างสะดวกตลอดช่วงของการเลี้ยงดู
- 2.2 คุณภาพน้ำ ต้องตรวจเช็คคุณภาพน้ำที่จะให้แก่สุกรต้องมีคุณภาพและความสะอาดอยู่ในเกณฑ์เหมาะสม
- 2.3 อัตราไหลของน้ำและปริมาณจับน้ำ แนะนำว่าอัตราไหลของน้ำจากจับควรอยู่ที่ 1-2 ลิตรต่อนาที จำนวนจับน้ำใช้ 3-4 หัวจับต่อคอก โดยมีระดับความสูงหลายระดับตามความเหมาะสมของอายุ
- 2.4 เทคนิคบางประการในการใช้จับน้ำ ในช่วง 2-3 ชั่วโมงแรก ของการรับเข้า ควรกดจับน้ำให้ไหลหรือพุ่งออกมา เพื่อให้สุกรกินและเล่นผ่อนคลายความเครียดจากการย้ายและการรวมคอก

3. อาหาร

มีรายละเอียดและขั้นตอนการจัดการดังต่อไปนี้

- 3.1 คุณค่าอาหาร ควรเลือกให้อาหารที่มีคุณค่าทางพลังงาน โปรตีน กรดอะมิโน ที่สำคัญ รวมถึงวิตามิน แร่ธาตุ ครอบคลุมความต้องการของสุกรในช่วงรุ่นและขุน
- 3.2 คุณภาพของอาหาร ต้องสดใหม่ปราศจากการปนเปื้อนของเชื้อโรค เชื้อรา รวมทั้งมีความน่ากินสูง
- 3.3 รูปแบบของอาหารที่ให้ การให้อาหารอัดเม็ดจะช่วยเรื่องปริมาณการกินได้ของสุกร และประสิทธิภาพการใช้อาหารจะดีกว่ารูปแบบอื่น
- 3.4 อุปกรณ์การให้อาหาร ต้องตรวจสอบแซมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และผ่านการทำความสะอาดอย่างดีก่อนการนำสุกรเข้าเลี้ยง

4. อากาศและสภาพแวดล้อม

แนะนำให้จัดการ ตามหลักการเช่นเดียวกับในสุกรอนุบาล คือ อุณหภูมิเหมาะสม มีอากาศบริสุทธิ์ถ่ายเทได้สะดวก จัดสภาพแวดล้อมไม่ให้อับทึบขัดขวางทางลม

5. การจัดการรับสุกรเข้าเลี้ยงในโรงเรือนสุกรรุ่น – ขุน

เพื่อให้การเจริญเติบโตเป็นไปตามพันธุกรรมตามปกติและมีการสูญเสียของสุกรน้อยที่สุดแนะนำว่าการจัดการรับเข้าเลี้ยงจะเน้นหลักการปฏิบัติที่ก่อความเครียดให้กับสุกรรุ่นน้อยที่สุดและจัดการให้ตรงกับความต้องการของสุกรมากที่สุด ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

- 5.1 ช่วงเวลาในการย้ายเข้าเลี้ยง ให้เลือกช่วงเวลาที่อากาศเย็นสบาย เช่น เวลาในช่วงเช้าหรือช่วงเย็น
- 5.2 สถานที่และพื้นที่ต่อตัว แนะนำให้จัดการตามที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อการจัดการเรื่องสถานที่
- 5.3 การจัดขนาด ควรมีการจัดขนาดให้ใกล้เคียงกันในแต่ละคอกในช่วงการรับเข้าใหม่
- 5.4 น้ำ ต้องมีกินและเล่นอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วง 2-3 ชั่วโมงแรกของการรับเข้าเลี้ยง
- 5.5 อาหาร ต้องมีกินตลอดเวลาและสุกรสามารถเข้ามากินได้ทั่วถึงทุกตัว
- 5.6 การให้ยาปฏิชีวนะเสริมเพื่อช่วยลดการเจ็บป่วยที่จะเกิดขึ้นภายหลังการย้ายเข้าเลี้ยง

ของสุกรรุ่น แนะนำให้ใช้ยาปฏิชีวนะหรือยาต้านจุลชีพที่ออกฤทธิ์กว้างในระดับป้องกันในโรกระบบทางเดินหายใจ และโรกระบบทางเดินอาหารในช่วงการรับเข้าเป็นเวลา 7-10 วันรูปแบบการให้ที่เหมาะสมมี 2 รูปแบบ คือ การให้ยาละลายน้ำกับการให้ยาผสมอาหาร สำหรับการละลายน้ำ มีข้อพึงระวังก็คือ ให้ถัดจากวันรับเข้า 1 วัน และบังคับให้สุกรกินเฉพาะช่วงครึ่งเช้าของวันเท่านั้น ทั้งนี้การละลายยาในน้ำ อาจใช้ร่วมกับผงเกลือแร่โอเลก-โตรไลด์ ก็จะช่วยให้สุกรมีการฟื้นตัวที่ดีขึ้น

- 5.7 อุณหภูมิที่เหมาะสม สัปดาห์แรกหลังการรับเข้าควรอยู่ที่ 26 – 28 องศาเซลเซียส

5.8 อากาศและสภาพแวดล้อม

- จัดการให้มีอากาศบริสุทธิ์หรือลมพัดถ่ายเทเข้าในโรงเรือนได้สะดวก
- ป้องกันไม่ให้ลมเข้ากระทบตัวสุกรโดยตรงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสัปดาห์แรกหลังรับเข้า
- ใช้อุปกรณ์พัดลมเสริม หากสภาพอากาศร้อนขึ้นให้ใช้อุปกรณ์ เช่น พัดลมเป่าช่วยให้เกิดการเคลื่อนตัวของอากาศและความร้อนขึ้นออกจากโรงเรือน ก็จะช่วยบรรเทาไปได้มาก

6. การจัดการสุขภาพและภูมิคุ้มกัน

6.1 สุขภาพ ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงอากาศหรือฤดูกาลอย่างรุนแรง แนะนำให้ผสมยาปฏิชีวนะออกฤทธิ์กว้างลงในอาหารเพื่อป้องกัน และควบคุมการเจ็บป่วย โดยเลือกใช้ยาตามคำแนะนำในตัวอย่างการใส่ยาหรือโดยปรึกษากับสัตวแพทย์ในท้องถิ่น

6.2 ภูมิคุ้มกัน ในระยะแรกของการลงเลี้ยงเป็นสุกรรุ่น – ขุนอาจมีความจำเป็นต้องทำวัคซีนเพื่อให้เกิดภูมิคุ้มโรคที่จะก่อผลเสียต่อการผลิต สำหรับช่วงอายุและชนิดของวัคซีนที่ควรปรึกษากับสัตวแพทย์ในท้องถิ่น

7. ระบบการเลี้ยงและเข้า-ออกสุกร

ด้วยหลักการที่ต้องการให้สุกรมีการเจริญเติบโตตามพันธุกรรม มีการกินอาหารดีโดยตลอด ระบบการเลี้ยงที่จะแนะนำตามหลักการดังกล่าวและเป็นที่ยอมรับกันก็คือ การเลี้ยงสุกรแบบเข้าหมด-ออกหมด โดยสุกรมีอายุต่างกันไม่เกิน 2 สัปดาห์ในโรงเรือนเดียวกันแบบนี้จะเป็นระบบที่มีการรบกวนสุกรน้อยที่สุด ระบบการเลี้ยงแบบเข้าหมด – ออกหมดนั้น เมื่อถึงอายุและน้ำหนักที่จะต้องย้ายออกจำหน่ายโดยจำกัดอายุสูงสุดไว้ที่ 28 สัปดาห์ เป็นเกณฑ์แล้วยังมีสุกรที่ไทร้ม แคระแกรนอยู่อีกให้จัดการย้ายออกขายหรือย้ายไปจากโรงเรือนนั้นให้หมด ทั้งนี้ก็เพื่อความสะดวกในเรื่องการจัดการเตรียมคอกไว้รับเลี้ยงสุกรในรุ่นใหม่ต่อไป โดยไม่ให้มีตัวป่วย ตัวแคระแกรนเข้าไปกินพื้นที่และแพร่เชื้อโรคก่อการเจ็บป่วยในรุ่นใหม่ที่ย้ายเข้ามาเลี้ยง

สุกรรุ่น – ขุนที่ผ่านการจัดการมาตรฐานดังกล่าวข้างต้น หากทำได้เหมาะสมและดีพอก็จะได้สุกรขุนที่มีอัตราการเจริญเติบโตดีมีน้ำหนักมาตรฐาน คือ ที่อายุ 24 สัปดาห์ น้ำหนักควรจะได้ประมาณ 95 กิโลกรัม สุขภาพและคุณภาพซากอยู่ในเกณฑ์ดีตามพันธุกรรม